

Noor Asharaf

Assistant Professor (Guest Faculty)

Dept. of Persian, MMHAPU, PATNA

Email: ashrafjnu@gmail.com

E-Content

Sem-1, Paper code: 102

Persian (M A)

Topic: Amru Leis (Part- 2)

صفاریان (یعقوب) در سازمان کشوری برای آگاهی از وضعیت نظامی دشمنان و همچنین داخل سرزمین خودشان برای آگاهی از وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مردمش جاسوسانی را قرار می دادند که به نوعی سازمان اطلاعی تشکیل داده بودند. عمرو به مال اندوزی اهمیت می داد و اموال خزائن او بیشتر از خراج و مالیات مناطق زیرالسلطه و اموال امرای کشوری و شهری تأمین می شد. «عمرو لیث چهار خزانه داشت که یکی به سلاح و سه خزانه دیگر به اموال اختصاص داشت. (۱) خزانه ای که از طریق صدقات و جزیه ها فراهم می شد و به پرداخت دستمزد و حقوق سپاهیان اختصاص داشت. (۲) خزانه اموال خاصه که مخارج آن از مالیات غله و حقوق سپاهیان اختصاص داشت. (۳) خزانه ای که اموال مصادره ای امرای حکومتی در آن گرد می آمد. این افراد یا مورد سوءظن قرار می گرفتند یا به دشمنان تمایل می یافتند، از این خزانه پاداش و جوایز سپاهیان و جاسوسان و نمایندگان و سفرا پرداخت می شد»

عمرو برای آگاهی از چگونگی رفتار و افکار امرای لشکری افرادی را خریداری می کرد و آن ها را تربیت می کرد و این افراد وظیفه جاسوسی و خبر آوردن را داشتند البته این افراد اخبار مربوط به اربابان خود را گزارش نمی دادند و گاهی همین غلامان با دروغ هایشان موجب ناامنی می شدند. عمرو

در امور حکومتی با اطرافیان مشورت نمی‌کرد و نمونه آن را در جنگ با امیر اسماعیل سامانی شاهد هستیم که در نهایت منجر به شکست او در این جنگ شد.

کاخ عمرولیث نیز در شهر زرنگ، میان دو دروازه فارس و طعام قرار داشت و ساختمان بزرگی که خزانه او را تشکیل می‌داد، میان دو دروازه کرکویه و نیشک واقع بود. بنای شهر سینج را نیز به عمرولیث نسبت می‌دهند، این شهر از توابع کرمان و در نزدیکی ایالت سیستان بوده‌است. او در نیشابور، در کنار «میدان حسین» و در نزدیکی زندان شهر، دارالعماره ساخت. دارالعماره خراسان در عهد اکاسره تا آخر عهد طاهریان در بلخ و مرو بود، و چون دولت به بنی لیث رسید، عمرو بن لیث در نیشابور دارالعماره را ساخت و نیشابور دارالملک خراسان شد. همچنین در شهر شیراز به سال ۲۸۱ هجری قمری مسجدی معروف به «جامع عتیق» بنا نهاد. «گفته‌اند آن مقام هرگز از ولی خالی نبوده و بین محراب و منبر دعا را اجابت بود». ساختمان مسجد دیگری در جیرفت به عمرولیث نسبت داده می‌شود که در زمان تسلطش بر کرمان بنا شده‌است؛ و گفته می‌شود طغرل‌شاه در این مسجد دفن است. رباطی را نیز در راه سیستان به کرمان و فارس از آثار او به حساب می‌آورند. آبادانی‌های عمرو در اطراف نیشابور تا سال‌های بعد نیز شهرت داشته‌است. بیهقی می‌نویسد: «چون خبر او (شورش ابوعلی سیمجور و حرکت او به سوی نیشابور) به امیر محمود رسید، از شهر (نیشابور) برفت و به باغ عمرولیث در یک فرسنگی شهر فرود آمد».

طاهر، جانشین عمرو، در بُست، باغی ساخت که دارای ۹ گنبد بود و کاخی بر کناره هیرمند که به «قصر بوالحسنی» معروف است.